

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ДІЗНАННЯ

SOME PROBLEM ASPECTS OF CONDUCTING INQUIRY

Світайло П.,

*кандидат юридичних наук,
адвокат*

В статті розглянуто проблемні аспекти проведення дізнання як спрощеної процедури досудового розслідування, визначено її характерні особливості, проведено розмежування дізнання як етапу досудового розслідування та як його пришвидшеної процедури. Досліджено зміни до національного законодавства та кримінальне процесуальне законодавство зарубіжних країн в частині регламентації спрощених порядків досудового розслідування та встановлено, що схожа процедура досудового розслідування застосовується в багатьох зарубіжних країнах. На підставі вивчення судової практики встановлено проблемні питання звернення дізнавача до слідчого судді з клопотаннями про застосування заходів забезпечення кримінального провадження на прикладі приводу, тимчасового доступу до речей і документів, накладення арешту на майно; та проведення слідчих (розшукових) дій на прикладі обшуку. Визначено, що спеціальні норми Кримінального процесуального кодексу України, які встановлюють порядок звернення до слідчого судді з клопотаннями про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, надання дозволу на проведення слідчих (розшукових) дій потребують внесення відповідних змін та визначення дізнавача суб'єктом звернення з таким клопотанням. Розглянуто доцільність проведення дослідчої перевірки у справах про кримінальні проступки та зазначено, що непоодинокими є випадки складності правильної кваліфікації кримінального правопорушення на початковому етапі, та цілком можливе масове застосування всіх засобів перевірки до внесення відомостей в Єдиний реєстр досудових розслідувань. Тому для запобігання зловживанням правом дослідчої перевірки більшості кримінальних правопорушень доцільно проводити до початку дізнання лише огляд місця події. Визначено, що відібрання пояснень до внесення відомостей в Єдиний реєстр досудових розслідувань є неналежним способом збирання доказів. На підставі окреслених проблемних аспектів внесено пропозиції щодо вдосконалення процедури дізнання.

Ключові слова: дізнання; кримінальне провадження; кримінальний проступок; спрощена процедура досудового розслідування.

The article considers the problematic aspects of the inquiry. The changes to the national legislation and the criminal procedure legislation of foreign countries in the regulation of simplified pre-trial investigation procedures have been studied and it has been established that a similar pre-trial investigation procedure is applied in many foreign countries. On the basis of the study of judicial practice, problematic issues of the coroner's appeal to the investigating judge with mo-

tions for the application of measures to ensure criminal proceedings on the example of the reason, temporary access to things and documents, seizure of property; and conducting investigative (search) actions on the example of a search. It is determined that special norms of the Criminal Procedure Code of Ukraine, which establish the procedure for appealing to an investigating judge with requests to apply measures to ensure criminal proceedings, granting permission to conduct investigative (investigative) actions, require appropriate changes and designation of the coroner. The expediency of conducting an investigation in cases of criminal offenses is considered and it is noted that there are many cases of complexity of the correct classification of a criminal offense at the initial stage, and it is quite possible to use all means of verification on a large scale before entering information into the Unified Register of Pre-trial Investigations. Therefore, in order to prevent the abuse of the right of investigative inspection of most criminal offenses, it is advisable to conduct only an inspection of the scene before the inquiry. It has been determined that taking explanations before entering information into the Unified Register of Pre-trial Investigations is an inappropriate way of gathering evidence. Based on the outlined problematic aspects, proposals were made to improve the inquiry procedure.

Keywords: inquiry; criminal proceedings; criminal offense; simplified pre-trial investigation procedure.

На сучасному етапі, в умовах великої кількості кримінальних проваджень, що реєструються правоохоронними органами, актуальною є процедура спрощення досудового розслідування з урахуванням навантаження на слідчих та прокурорів-процесуальних керівників. Зокрема, як зазначає заступник голови Національної поліції України В. Невгад, найбільшим є навантаження на слідчих районної ланки. Так, наприклад, в окремих районах працюють лише 3-5 осіб. В середньому, один слідчий зараз проводить розслідування у 200-250 кримінальних провадженнях, а в окремих регіонах рівень навантаження на одного слідчого становить від 300 до 350 кримінальних проваджень на рік [1]. При цьому загальна кількість зареєстрованих правопорушень у 2018 році склала 487133, а направлених до суду – 177702, у 2019 році зареєстровано – 444130, направлено до суду – 158684 [2, 3].

Вважаємо, зазначена ситуація негативно впливає на якість проведення досудового розслідування, забезпечення виконан-

ня завдань кримінального провадження та додержання прав і законних інтересів його учасників. Тому одним із шляхів оптимізації ситуації, яка склалася, є запровадження спрощеного порядку розслідування. Зокрема, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» № 2617-VIII від 22.11.2018 року внесено зміни до ряду законодавчих актів України [4]. Так, відтепер кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки та злочини. Відповідно до ч. ч. 2,3 Кримінального кодексу України (далі – КК України), кримінальним проступком є передбачене КК діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. Злочини, в свою чергу, поділяються на нетяжкі, тяжкі та особливо тяжкі [5]. Розслідування

кримінальних проступків з 01 липня 2020 року проводиться в формі дізнання. Вивчення статистичних даних свідчить, що за 2 місяці роботи органів дізнання зареєстровано 80972 кримінальних проступків, що складає 28% від загальної кількості кримінальних правопорушень, направлено до суду 10% від загальної кількості матеріалів [6]. Зазначене свідчить про деяке «розвантаження» слідчих органів досудового розслідування та надає їм можливість більш якісно проводити досудове розслідування в складних кримінальних провадженнях.

Зважаючи на те, що інститут дізнання кримінальних проступків є новим для кримінального процесуального законодавства України, наявні наукові публікації з означеної тематики або стосуються попереднього законодавства, яке передбачало дещо іншу форму спрощеного провадження – протокольну форму досудової підготовки матеріалів, або проведення дізнання не як спрощеної форми розслідування, а як його етапу. Зокрема, це роботи таких науковців, як О.В. Андрушко, С.О. Бандурка, С.В. Слінько, Л.В. Юрченко тощо. Деякі проблемні аспекти проведення дізнання після внесення змін до КПК України у 2018 році розглядали в своїх наукових публікаціях В.І. Борисов, В.В. Вапнярчук, Л.М. Демидова, О.В. Сачко, В.І. Тютюгін, В. Фаринник тощо.

Метою статті є дослідження проблемних аспектів проведення дізнання та внесення пропозицій щодо їх усунення.

Не зважаючи на те, що КПК України 2012 року з початку своєї чинності передбачав дізнання як форму досудового розслідування, в якій здійснюється розслідування кримінальних проступків (п. 4 ч. 1 ст. 3 КПК України), процедура дізнання та уповноважені на це посадові особи, їх повноваження

та процесуальний статус залишалися не визначеними.

Слід зазначити, що схожа процедура спрощеного розслідування злочинів невеликої тяжкості успішно функціонує в багатьох зарубіжних країнах. Так, у Чеській Республіці існує три типи досудового провадження: попереднє слідство; прискорене досудове провадження (дізнання), пов'язане з менш серйозними злочинами та «простими доказами»; «процедура перевірки», яка передує розслідуванню [7, с. 280]. У Франції є чотири форми дізнання: очевидних злочинів (проступків); початкове (первісне); сумнівної смерті і перевірка особи [8, с. 26]. КПК Республіки Білорусь передбачає пришвидшене провадження злочинів, які не становлять великої суспільної небезпеки або менш тяжких злочинів, якщо факт злочину очевидний, відома особа, підозрювана у вчиненні злочину, та вона не спростовує його вчинення. Порядок пришвидшеного провадження визначається загальними правилами КПК Республіки Білорусь (ч. 1, 2 ст. 452). Тобто, зазначене провадження проводиться тими ж органами, що досудове слідство, його характерними рисами є скорочені строки та менший обсяг доказів [9].

Законодавство США поділяє злочини на дві групи: фелонії (тяжкі злочини) та місдемінори (злочини невеликої тяжкості), разом з цим процедура розслідування їх не відрізняється та складається з етапів поліцейського дізнання; порушення кримінального переслідування; попереднього судового слідства. Як бачимо, в США дізнання передбачає не вид розслідування злочинів, а його етап. Дізнання як форма перевірки інформації про злочин та як етап розслідування передбачене кримінальним процесуальним законодавством й інших держав.

В Україні передбачений дещо інший порядок дізнання: 1) по-перше, дізнання проводиться у визначеній категорії кримінальних проступків, за вчинення яких передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі; 2) по-друге, дізнання проводиться спеціальним суб'єктом – дізнавачем, який працює в підрозділі дізнання. Відповідно до ч. 3 ст. 38 КПК України, дізнання здійснюють підрозділи дізнання або уповноважені особи інших підрозділів: органів Національної поліції; органів безпеки; органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства; органів Державного бюро розслідувань; Національного антикорупційного бюро України [10]. Так, наприклад, наказом №405 від 20.05.2020 року затверджено Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України, яке встановлює, що підрозділи дізнання є структурними підрозділами центрального органу управління поліції, її територіальних органів – головних управлінь Національної поліції в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях та м. Києві, територіальних (відокремлених) підрозділів ГУНП [11]; 3) по-третє, скорочені строки проведення дізнання – 72 години у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку; 20 діб – у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку у випадках, якщо підозрюваний не визнає вину або необхідності проведення додаткових слідчих (розшукових) дій, або вчинення кримінального проступку неповнолітнім; 1 місяць – у разі повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку, якщо особою заявлено клопотання про проведення

експертизи у разі незгоди з результатами медичного освідування або висновком спеціаліста (ч. 3 ст. 219 КПК України). Строк дізнання може бути продовжений прокурором до 1 місяця (ст. 298⁵ КПК України).

Як показує практика, під час проведення дізнання виникає ряд проблемних питань, які знаходять своє неоднозначне тлумачення суб'єктами правозастосування та вирішення яких має важливе практичне значення.

Зокрема, з набуттям чинності відповідних змін до КПК України в кримінальному провадженні з'явилися дві процесуальні фігури – дізнавач та керівник органу дізнання. Пункт 4¹ ч. 1 ст. 3 КПК України визначає, що дізнавач – службова особа підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, у випадках, установлених КПК України, уповноважена особа іншого підрозділу зазначених органів, які уповноважені в межах компетенції, передбаченої КПК України, здійснювати досудове розслідування кримінальних проступків.

Статтею 40¹ КПК України визначено, що дізнавач при здійсненні дізнання наділяється повноваженнями слідчого, зокрема, він уповноважений проводити огляд місця події, обшук затриманої особи, опитувати осіб, вилучати знаряддя і засоби вчинення правопорушення, речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку або виявлені під час затримання, а також проводити слідчі (розшукові) дії та негласні слідчі (розшукові) дії у випадках, установлених КПК України; доручати проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій у випадках, установлених КПК України відповідним оперативним підрозділам; звертатися за по-

годженням із прокурором до слідчого судді з клопотаннями про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій (ч. 2 ст. 40¹ КПК України) [10].

Разом з цим, спеціальні норми КПК України, які регламентують порядок проведення окремих слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, а також застосування заходів забезпечення кримінального провадження мають певні прогалини та не відповідають ст. 40¹ КПК України, що призводить до неоднозначної судової практики.

Так, у спеціальних нормах, які регламентують порядок звернення до слідчого судді з клопотанням про проведення обшуку (ст. 234 КПК України), приводу (ст. 140-141 КПК України), тимчасового доступу до речей і документів (ст. 160 КПК України), накладення арешту на майно (ст. 171 КПК України) тощо дізнавач не визначений як суб'єкт звернення до слідчого судді з відповідним клопотанням. Така ситуація призводить до двох діаметрально протилежних результатів:

- 1) в першому випадку судді посиляються на положення ч. 1 ст. 40¹ КПК України про те, що дізнавач наділяється повноваженнями слідчого та задовольняють такі клопотання. Зокрема, слідчий суддя Долинського районного суду Івано-Франківської області під час розгляду клопотання дізнавача-інспектора про тимчасовий доступ до речей і документів визначив дізнавача належним суб'єктом звернення з таким клопотанням [12]. Аналогічне мотивування містить ухвала слідчого судді Гуляйпільського районного суду Запорізької облас-

ті від 26.08.2020 року про надання дозволу на проведення огляду місця події. Так, на думку судді, відповідно до ч. 1 ст. 40¹ КПК України, дізнавач при здійсненні дізнання наділяється повноваженнями слідчого. Згідно п. 4 ч. 2 ст. 40¹ КПК України, дізнавач уповноважений звертатися за погодженням із прокурором до слідчого судді з клопотаннями про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій [13];

- 2) практика других суддів склалася зовсім по-іншому. Так, слідчий суддя Борзнянського районного суду Чернігівської області в ухвалі від 20.08.2020 року про повернення клопотання інспектора дізнання про накладення арешту на тимчасово вилучене майно зазначив, що ст. 19 Конституції України передбачає, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Хоча за змістом ст. 40¹ КПК України дізнавач наділяється повноваженнями слідчого, проте, відповідно до вимог ч. 1 ст. 171 КПК України, яка є спеціальною нормою права, якою встановлюються особливості щодо подання клопотанням про арешт майна, з клопотанням про арешт майна до слідчого судді, суду має право звернутися прокурор, слідчий за погодженням з прокурором. Чинні норми КПК України не допускають проведення аналогій у правах та обов'язках між учасниками

кримінального провадження, якщо це прямо не передбачено нормами КПК України. У ч. 2 ст. 40¹ КПК України перелічені конкретні повноваження дізнавача, серед яких право на звернення з клопотанням про надання дозволу на арешт майна відсутнє. Таким чином, слідчий суддя виніс ухвалу про повернення поданого клопотання прокурору [14].

Ще один приклад визначення дізнавача неналежним суб'єктом звернення до слідчого судді – ухвала Іршавського районного суду Закарпатської області від 14.08.2020 року. Слідчий суддя під час розгляду клопотання про привід відмовив інспектору дізнання в його задоволенні на підставі того, що рішення про здійснення приводу приймається слідчим суддею під час досудового розслідування за клопотанням слідчого, прокурора або з власної ініціативи (ст. 140 КПК України). За таких обставин, слідчий суддя дійшов висновку, що клопотання дізнавача про здійснення приводу свідка із врахуванням вимог ст. 33 Конституції України не підлягає задоволенню [15].

Вважаємо, слід погодитися з такою позицією суду, оскільки в деяких випадках дізнавач процесуально не наділений повноваженнями на звернення з конкретним клопотанням, а обсяг та характер повноважень дізнавача та слідчого не збігаються, адже дізнавач апріорі не може бути наділений усім обсягом повноважень, якими наділений слідчий.

В цьому контексті слушною є наукова позиція О.В. Сачко про те, що в аспектах реалізації принципу верховенства права та пропорційності виникають проблеми із нормативним визначенням статусу дізнавача. Зокрема, загальна норма приписує, що дізнавач наділяється повноваженнями слід-

чого. Якщо так, тоді стає штучною інша конструкція, якою дізнавачу делегуються як традиційні права слідчого проводити огляд місця події, обшук затриманої особи, так і нові засоби отримання доказів, слідчому не надані: вилучати знаряддя і засоби вчинення правопорушення, речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку тощо [16, с. 68].

З огляду на це, вважаємо, що спеціальні норми КПК України, які визначають порядок звернення до слідчого судді з клопотаннями про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, надання дозволу на проведення слідчих (розшукових) дій потребують внесення відповідних змін та визначення дізнавача суб'єктом звернення з таким клопотанням. А до внесення відповідних змін під час проведення дізнання прокурор, а не дізнавач може звертатися до слідчого судді. Але зазначене створюватиме додаткове навантаження на прокурора-процесуального керівника.

Ще одне проблемне питання пов'язане з процесуальною формою початку дізнання. Так, взагалі, відповідно до ч. 3 ст. 214 КПК України, здійснення досудового розслідування, крім випадків, передбачених цією частиною, до внесення відомостей до реєстру або без такого внесення не допускається і тягне за собою відповідальність, встановлену законом. У невідкладних випадках до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань може бути проведений огляд місця події (відомості вносяться невідкладно після завершення огляду). Але ця ж норма передбачає, що для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань може бути: відібрано пояснення; проведено медичне освідування; отримано висновок спеціаліс-

та і знято показання технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису; вилучено знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особисто-го огляду або огляду речей [10].

Як слушно зазначає В. Фаринник, з одного боку, така процесуальна регламентація початкового етапу досудового розслідування має позитивно вплинути на правозастосовну практику щодо прийняття обґрунтованого рішення про внесення відомостей до ЄРДР. Однак у положеннях указаної норми закладені ризики зловживань, оскільки така диференціація встановлює нерівні можливості. Адже діяння, що будуть кваліфікуватися як злочини, перевіряються лише шляхом огляду місця події, а для діянь, які є проступками, передбачені додаткові можливості збирання доказів. Тому цілком імовірно, що більшість заяв чи повідомлень про вчинення кримінального правопорушення будуть перевірятися у порядку, як це передбачено для кримінальних проступків. Для вирішення цієї проблеми В. Фаринник пропонує запровадити уніфіковану процесуальну форму перевірки заяв чи повідомлень для всіх кримінальних правопорушень (як для злочинів, так і для кримінальних проступків) та визначену в ч. 3 ст. 214 КПК процесуальну форму з'ясування обставин вчинення кримінального проступку (з певними коригуваннями) поширити на перевірку заяв чи повідомлень про злочини [17]. З цього приводу зазначимо, що дійсно непоодинокими є випадки складності правильної кваліфікації кримінального правопорушення на початковому етапі, та цілком можливе масове застосування всіх засобів перевірки до вне-

сення відомостей в ЄРДР. Але вважаємо, що вводити такі способи перевірки підстав для внесення відомостей в ЄРДР є недоцільним, оскільки це суперечить концепції чинного кримінального процесуального законодавства та може бути обмеженням прав і свобод учасників кримінального провадження. Для запобігання зловживанням цим правом доцільно виключити вищезазначені засоби перевірки з ч. 3 ст. 214 КПК України і всі слідчі дії по кримінальним проступкам проводити після внесення відомостей до ЄРДР (окрім огляду місця події).

Також неоднозначне тлумачення має спосіб отримання пояснень до внесення відомостей в ЄРДР. Відповідно до ч. 8 ст. 95 КПК України, сторони кримінального провадження, потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, мають право отримувати від учасників кримінального провадження та інших осіб за їх згодою пояснення, які не є джерелом доказів, крім випадків, передбачених КПК України. Очевидно, мається на увазі отримання пояснень під час дізнання. Але така форма фіксації, згідно з ч. 2 ст. 84 КПК України, не є процесуальним джерелом доказів. На нашу думку, це є абсолютно справедливим, оскільки процесуальна форма та вимоги до пояснення кримінальним процесуальним законодавством не встановлені, тому під час їх відібрання не можна застосовувати процесуальні положення щодо попередження свідка про кримінальну відповідальність за відмову давати показання і за давання завідомо неправдивих показань; попередження потерпілого про кримінальну відповідальність за давання завідомо неправдивих показань (як при проведенні допиту - ч. 3 ст. 224); також порушується право особи на захист. Таким чином, відібрання пояснень, на нашу думку, є неналеж-

ним способом отримання доказів і не може застосовуватися до внесення відомостей в ЄРДР.

Таким чином, вирішення окреслених проблемних питань, які виникають під час дізнання, сприятиме виконанню завдань

кримінального провадження, додержанню прав і законних інтересів його учасників, а також є передумовою додержання загальних засад кримінального провадження та винесення законного, обґрунтованого та вмотивованого судового рішення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Невгад В. Робота слідчого в умовах сьогодення. *Lexinform: юридичні новини України*. URL: <https://lexinform.com.ua/v-ukraini/roboata-slidchogo-v-umovah-sogodennya/>
2. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-грудень 2018 року. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stat_n_st?dir_id=113651&libid=100820&c=edit&c=fo#
3. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-грудень 2019 року.: https://www.gp.gov.ua/ua/stat_n_st?dir_id=113651&libid=100820&c=edit&c=fo#
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22.11.2018 р. № 2617-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19#Text>
5. Кримінальний Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
6. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-серпень 2020 року. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/stat_n_st?dir_id=113651&libid=100820&c=edit&c=fo#
7. Бирюков П.Н. Роль прокуратури в уголовном процессе Чехии. *Судебная власть и уголовный процесс*. 2015. № 4. С. 279-286.
8. Калиновский К.Б. Уголовный процесс современных зарубежных государств: учебное пособие. Петрозаводск : Изд-во ПетрГУ, 2000. 48 с.
9. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Беларусь от 16 июля 1999 года. URL: <http://etalonline.by/?type=text®num=НК9900295>
10. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
11. Наказ про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України від 20.05.2020 р. № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>
12. Ухвала Долинського районного суду Івано-Франківської області у провадженні № 1-кк/0343/380/20. від 25.08.2020 р. URL: <https://opendatabot.ua/court/91125623-2b2b7c2bcbf46226e289fa9f7b0f8ef2>
13. Ухвала Гуляйпільського районного суду Запорізької області у провадженні № 1-кк/315/270/20. від 26.08.2020 р. URL: <https://opendatabot.ua/court/91145245-c472579a4ab5a0232ce42ecc6dcba1ac>
14. Ухвала Борзнянського районного суду Чернігівської області у справі №730/649/20 від 20.08.2020 року. URL: <https://opendatabot.ua/court/91090499-d1f20e73857b7a59ad6f4d139acfc776>

15. Ухвала Іршавського районного суду Закарпатської області у справі № 301/1669/20 від 14.08.2020 року. URL: <https://opendatabot.ua/court/91023551-f098873f14103b107bc3998d53f2f8e2>

16. Сачко О.В. Верховенство права під час застосування інституту дізнання щодо кримінальних проступків. *Приватне та публічне право*. 2020. № 3. С. 67-70.

17. Фаринник В. Процедура дізнання спокушатиме до маніпуляцій з кваліфікацією та до затримань без санкції суду. *Закон і бізнес*. 2020. №30(1484). URL: https://zib.com.ua/ua/143746-procedura_diznannya_spokushatime_do_manipulyaciy_iz_kvalifik.html